

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Štev.: 617-10/2015

Dne: 29.9.2016

OBČINSKEMU SVETU OBČINE
ŠMARTNO PRI LITIJU

ZADEVA: Odlok o razglasitvi spomenika II. štajerskemu bataljonu v Tisju za kulturni spomenik lokalnega pomena – predlog za prvo branje

Predlagatelj: Rajko Meserko - župan Občine Šmartno pri Litiji

Poročevalca: Karmen Sadar, Peter Avbelj

Pravna osnova: 11., 12. in 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16), 16. člen Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 33/03, 106/03, 34/04)

Namen: Obravnava in sprejem Odloka o razglasitvi spomenika II. štajerskemu bataljonu v Tisju za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvem branju

Predhodna obravnava: Odbor za družbene dejavnosti, Komisija za statut in pravna vprašanja

Občinskemu svetu Občine Šmartno pri Litiji predlagam po opravljeni razpravi v sprejem naslednji sklep:

SKLEP 1: Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji sprejme Odlok o razglasitvi spomenika II. štajerskemu bataljonu v Tisju za kulturni spomenik lokalnega pomena v prvem branju.

Pripravila
mag. Karmen Sadar

Priloga:

- Obrazložitev
- Predlog odloka

Župan občine
Šmartno pri Litiji:
Rajko Meserko

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

OBRAZLOŽITEV:

Predlagani odlok opredeljuje lokacijo kulturnega spomenika, varstveni režim na spomeniku ter naloge varovanja spomenika, ki jih Zakon o varstvu kulturne dediščine podeljuje strokovnim službam. Obvezne elemente strokovnih podlag za razglasitev objekta za kulturni spomenik lokalnega pomena je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana.

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Obležje na Tisju je posvečeno spominu na enega prvih spopadov slovenskih partizanov z redno nemško vojsko Wehrmacht v Evropi. Bitka je zaradi uspešnega boja partizanov II. štajerskega bataljona, pripomogla k širitvi narodne in borbene zavesti v širši litijski okolici. II. štajerski bataljon je bil ustanovljen 15.12.1941, 22.12.1941 pa je pod vodstvom komandanta Franca Rozmana-Staneta, politkomisarja Dušana Kvedra-Tomaža ter namestnika komandanta Petra Stanteta-Skale že krenil po poti proti Štajerski. Glavna naloga bataljona je namreč bila pripraviti se za prehod z ozemlja, ki os ga obvladovali Italijani na ozemlje pod nemško okupacijo na Štajerskem. Bataljon naj bi se na božični dan prebil preko Save ter izvedel napad na nemško postojanko, da bi pridobil nove zaloge orožja. Partizani so bili po naključju opaženi in poveljstvo nemške čete obveščeno o njihovi prisotnosti. Nemci so v kratkem času pridobili velike okrepitve, zato se je štab partizanskega bataljona odločil, da umakne enoto nazaj na litijsko stran.

V spomin na bitko II. štajerskega bataljona je vsako leto na drugo nedeljo v decembru organiziran tradicionalni planinski pohod od Litije do Tisja. Na mestu, kjer je bitka potekala je bilo ob deseti obletnici bitke 24.12.1951 postavljeno spominsko obeležje posvečeno prvemu uspešnemu boju partizanov z nemško okupacijsko silo. Obeležje je oblikovano iz naravnih neobdelanih kamnov sestavljenih v piramido, s petokrako zvezdo na vrhu. Na vgrajeni bronasti plošči je reliefno zapisano posvetilo. Avtor je neznan. Ob 40-letnici bitke leta 1981 je bilo obeležje obnovljeno.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne, zgodovinske in krajinske vrednote spomenika;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- vzpodbudi učno – predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

Sprejetje predlaganega akta o razglasitvi za kulturni spomenik ne predstavlja dodatnih finančnih posledic za Občino Šmartno pri Litiji.

Pripravila: Karmen Sadar

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Na podlagi 11., 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) in 16., 106. in 109. člena Statuta Občine Šmartno pri Litiji (Uradni list RS, št. 33/03, 106/03, 34/04) je Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji na ___ seji dne _____ 2016 sprejel

OD L O K

o razglasitvi spomenika II. štajerskemu bataljonu v Tisju za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen (namen razglasitve)

Z namenom, da se ohranijo umetnostnozgodovinske, arhitekturne in kulturne vrednote in se zagotovi nadaljnji obstoj, se za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi arhitekturnega spomenika razglasi enota dediščine: Preska nad Kostrevnico - Spomenik II. štajerskemu bataljonu v Tisju, EŠD 20271.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, umetnostne, zgodovinske in krajinske vrednote spomenika;
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika;
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih;
- vzpodbudi učno – predstavitveno in znanstveno raziskovalno delo.

2. člen (lastnosti spomenika)

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Obležje na Tisju je posvečeno spominu na enega prvih spopadov slovenskih partizanov z redno nemško vojsko Wehrmacht v Evropi. Bitka je zaradi uspešnega boja partizanov II. štajerskega bataljona, pripomogla k širitvi narodne in borbene zavesti v širši litijski okolici. II. štajerski bataljon je bil ustanovljen 15.12.1941, 22.12.1941 pa je pod vodstvom komandanta Franca Rozmana-Staneta, politkomisarja Dušana Kvedra-Tomaža ter namestnika komandanta Petra Stanteta-Skale že krenil po poti proti Štajerski. Glavna naloga bataljona je namreč bila pripraviti se za prehod z ozemlja, ki os ga obvladovali Italijani na ozemlje pod nemško okupacijo na Štajerskem. Bataljon naj bi se na božični dan prebil preko Save ter izvedel napad na nemško postojanko, da bi pridobil nove zaloge orožja. Partizani so bili po naključju opaženi in poveljstvo nemške čete obveščeno o njihovi prisotnosti. Nemci so v kratkem času pridobili velike okrepitve, zato se je štab partizanskega bataljona odločil, da umakne enoto nazaj na litijsko stran.

V spomin na bitko II. štajerskega bataljona je vsako leto na drugo nedeljo v decembru organiziran tradicionalni planinski pohod od Litije do Tisja. Na mestu, kjer je bitka potekala je bilo ob deseti

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

obletnici bitke 24.12.1951 postavljeno spominsko obeležje posvečeno prvemu uspešnemu boju partizanov z nemško okupacijsko silo. Obeležje je oblikovano iz naravnih neobdelanih kamnov sestavljenih v piramido, s petokrako zvezdo na vrhu. Na vgrajeni bronasti plošči je reliefno zapisano posvetilo. Avtor je neznan. Ob 40-letnici bitke leta 1981 je bilo obeležje obnovljeno.

3. člen

(lokacija in obseg spomenika)

Spomenik stoji na parc. št. 279/1 del (točkovni zaris na jugovzhodnem delu parcele), k.o. Liberga.

Meje spomenika so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilu 1:2880 in na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000.

Izvirnika načrtov z zarisom varovanega območja, ki sta sestavni del tega odloka, hrani Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana).

4. člen

(varstveni režim)

Za kulturni spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje imenovanih varovanih elementov spomenika;
- podreditev vse posegov v kiparske prvine spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, gabaritov, konstrukcije, materialov, strukture in barvne podobe iz časa nastanka;
- prepoved spreminjanja spomenik; če je spomenik ali njegov del okrnjen, je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja;
- prepoved premeščanja spomenika ali njegovih delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite spomenika;
- prepoved postavljanja kakršnihkoli znamenj, plošč in podobnih dodatkov v območje spomenika;
- strokovno redno vzdrževanje spomenika;
- za celovito prenovo spomenika je potrebno predhodno izdelati konservatorsko restavratorski projekt.

Za vsak poseg v spomenik, njegove dele so v skladu z 28., 29. in 30. členom ZVKD-1, potrebni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

5. člen

(zaznamba statusa kulturnega spomenika)

Na podlagi tretjega odstavka 13. člena ZVKD-1 pristojni organ na parceli iz prvega odstavka 3. člena tega odloka v zemljiški knjigi po uradni dolžnosti zaznamuje status kulturnega spomenika, na parcelah iz drugega odstavka 3. člena tega odloka pa status vplivnega območja.

Občina Šmartno pri Litiji

Župan

Pristojni organ mora v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastniku spomenika odločbo o varstvu na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99). Odločba iz prejšnjega odstavka določa pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično zavarovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge ukrepe in prepovedi za čim bolj učinkovito varstvo spomenika. Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

6. člen
(kršitve)

Za kršitev določb tega odloka veljajo kazenske določbe od 125. do 127. člena ZVKD-1. Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

7. člen
(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 617-01/2016

Datum:

Župan Občine Šmartno pri Litiji
Rajko Meserko

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Območna enota Ljubljana
Tržaška 4, Ljubljana

Datum izrisa : 13.09.2016

K.O. LIBERGA

Vir podatkov:

- Obvezni elementi predloga za razglasitev spomenika II. Štajerskemu bataljonu v Tisju
za kulturni spomenik okalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

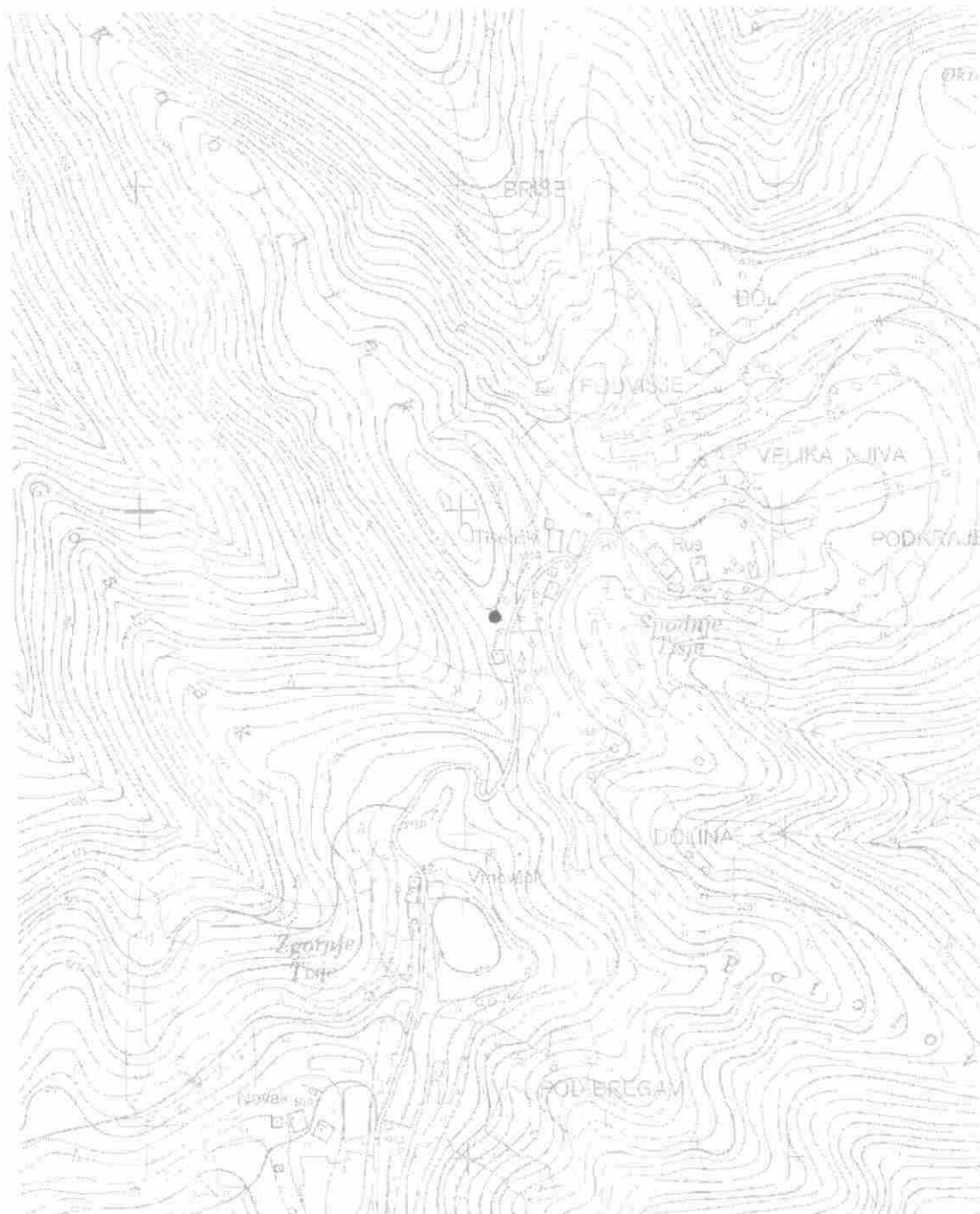
- Digitalni katastrski načrt, Geodetska uprava Republike Slovenije

EŠD 20271

● centroid kultunega
spomenika

Merilo: 1:2880

Datum izrisa : 13.09.2016

EŠD 20271

- centroid kultunega spomenika

TTN 5 VIŠNJA GORA 8

Vir podatkov:

- Obvezni elementi predloga za razglasitev spomenika II. Štajerskemu bataljonu v Tisju za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Temeljni topografski načrt 1 : 5000, 1 : 10 000, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:5000